

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1646

Vragen van het lid **Kortenhorst** (CDA) aan de minister van Economische Zaken en de staatssecretaris van Defensie over *de mogelijk tegenvallende orders inzake de JSF*. (Ingezonden 15 juli 2003)

1

Klopt het dat uit onderzoek van First Equity, in opdracht van het Amerikaanse Ministerie van Defensie, blijkt dat onder meer Nederland en Italië, vergeleken met het Verenigd Koninkrijk en met name Canada, veel te passief zijn ten aanzien van het verwerven van orders voor de eigen industrie?¹ Hoe beoordeelt u het rapport? Waarom verkrijgt Canada als level 3 partner meer orders dan Nederland als level 2 partner?

2

Deelt u de mening van een recentie editie van Aviation Weekly, dat de belangrijkste JSF-orders al vergeven zijn?

3

Wat is uw reactie op de teleurstelling en bezorgdheid die een woordvoerder van Thales heeft uitgesproken over de kansen van dit bedrijf in het JSF-project?² Klopt het dat de complexiteit van de Amerikaanse regelgeving ten aanzien van technologieoverdracht een probleem vormt voor Nederlandse bedrijven? Welke stappen worden ondernomen om deze problemen op te lossen?

4

Welke contacten onderhoudt de Nederlandse overheid met de Amerikaanse overheid en industrie met betrekking tot de JSF? Bent u bereid deze contacten te intensiveren en waar nodig te verbeteren, teneinde betere kansen te scheppen voor het Nederlandse bedrijfsleven?

5

Deelt u het standpunt van de woordvoerder van de Nederlandse luchtvaartindustrie, dat «politieke druk nodig blijft»?³

6

Wanneer kan de Kamer een eerstvolgende rapportage over de JSF-deelname tegemoet zien?

7

In hoeverre is te verwachten dat de Amerikaanse hoofd- en onderaannemers van het JSF-project een verminderde bereidheid hebben om elders dan in de VS de werkpakketten te verdelen, om op die wijze de eigen ontwikkel- en productiecapaciteit bezet te houden, welke bezetting mogelijk een teruggang ondervindt als gevolg van de mondiale crisis in de luchtvaartindustrie?

8

Gezien het bovenstaande, en gelet op de ontvankelijkheid van de Amerikaanse defensie-industrie voor politieke druk vanuit hun overheid: overweegt u de Amerikaanse regering daartoe te benaderen?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Karimi en Vendrik, ingezonden 9 juli 2003, van het lid Van der Staaij, ingezonden 10 juli 2003, en van het lid Van Bommel, ingezonden 14 juli 2003

¹ De Telegraaf, 8 juli jl., «JSF al 'n financieel debacle».

² De Volkskrant, 10 juli jl., «Thales ziet niets meer in JSF-project».

⁴ Financieel Dagblad, 9 juli jl., «VS maant Nederlandse bedrijven».

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Van Gennip** (Economische Zaken), mede namens de staatssecretaris van Defensie en de minister van Financiën. (Ontvangen 18 juli 2003)

1

Neen. Zie de beantwoording van vraag 1 van de leden Karimi en Vendrik en vraag 2 van het lid Van der Staaij.

2

Neen. Zie antwoord op vraag 5 van de leden Karimi en Vendrik.

3

De complexiteit van de Amerikaanse exportregelgeving t.a.v. technologie-overdracht vormt inderdaad een probleem voor de Nederlandse bedrijven. In het

Amerikaanse rapport wordt onderkend dat dit geldt voor alle deelnemende partners in het programma, Canada deels uitgezonderd (zie hiervoor de beantwoording van vraag 2 van het lid Van der Staaij). De bezorgdheid hierover van Thales Nederland wordt gedeeld.

In het kader van het bilaterale materieelsamenwerkings «Memorandum of Understanding» uit 1978 en de in 2002 overeengekomen bilaterale «Declaration of Principles» (zie Kamerbrief van 12 maart 2002) wordt regelmatig overleg gevoerd met de Amerikaanse overheid om tot versoepeling van deze exportrestricties te komen. Daarnaast wordt tijdens alle bilaterale en multilaterale besprekingen in het JSF programma aandacht gevraagd voor deze kwestie.

4 en 5

In het kader van het SDD partnerschap vindt regelmatig in diverse fora op verschillende niveaus overleg plaats met de Amerikaanse overheid en industrie. De Nederlandse inbreng in deze fora wordt in interdepartementaal verband gecoördineerd. Naast dit reguliere overleg onderhouden Nederlandse overheidsvertegenwoordigers vrijwel dagelijks contact met vertegenwoordigers van de Amerikaanse overheid en industrie. De dagelijkse contacten ter plaatse worden onderhouden door de vertegenwoordigers van de Koninklijke luchtmacht in het JSF Program Office en door de speciale JSF vertegenwoordiger van het Ministerie van Economische Zaken in Washington.

Het kabinet zal daarnaast politieke druk blijven uitoefenen op de Amerikaanse overheid en industrie.

6

De rapportage aan de Kamer in het kader van de Regeling Grote Projecten is de Kamer op 16 juli 2003 toegezonden.

7 en 8

Over de bereidheid van het Amerikaanse bedrijfsleven om orders te gunnen aan bedrijven uit JSF partnerlanden valt niet te speculeren. Er wordt continu druk uitgeoefend op de Amerikaanse overheid en industrie om de omzetverwachtingen voor het Nederlandse bedrijfsleven te realiseren.